

Bezitsvorm met 's of '

Probleemomschrijving

Bij het schrijven van woorden met de bezitsvorm 's of ' wordt een beroep gedaan op:

- de vaststelling van de moeilijkheid in het woord;
- de analyse van het woord in twee delen: het basiswoord en de buigings-s of ';
- de overweging of een apostrof gebruikt moet worden.

Er kunnen fouten ontstaan in de volgende gevallen:

- het kind doorziet de samenstelling van het woord niet;
- het kind begrijpt de betekenis van de buigings-s niet;
- het kind kent bij de bezitsvorm de functie van de apostrof niet;
- het kind weet niet wanneer je in de bezitsvorm een apostrof moet gebruiken.

Doel

De kinderen kunnen woorden met de bezitsvorm 's of ' correct schrijven.

Doelgroep

Alle kinderen.

Woorden

Agnes', Alex', Anna's, baby's, Frits', Leo's, Max', oma's, opa's, Otto's, Smits'

Materiaal

Kopieerblad bezitsvorm met 's of '

Introductie

U schrijft op het bord de naam van een kind uit de groep die eindigt op een lange klinker, bijvoorbeeld Leo of Anna. U gebruikt deze naam in bezitsvorm en zet er een passend zelfstandig naamwoord achter, bijvoorbeeld Leo's haren. Wat wil dat zeggen: Leo's haren? U schrijft erachter: de haren van Leo. Wat valt op in het woord Leo's? De hoge komma. U vertelt de kinderen dat ze vandaag zelfstandige

naamwoorden leren met de bezitsvorm hoge komma s of alleen hoge komma.

Instructie

U schrijft op het bord: de hoed van opa. Hoe zou je deze groep van vier woorden in twee woorden kunnen zeggen? U schrijft erachter: opa's hoed. De letter s betekent dus 'van': de hoed is van opa. Waarvoor dient de hoge komma? Het woord opa eindigt op een lange klank. Om deze klank lang te houden wordt de hoge komma geplaatst. Deze zorgt ervoor dat de open lettergreep niet gesloten wordt, anders zou de klinker kort uitgesproken moeten worden. Je kunt ook zeggen dat de hoge komma staat in plaats van de tweede letter a die de klank aa lang houdt.

Deze regel geldt voor alle zelfstandige naamwoorden (eigennamen en soortnamen) die eindigen op een lange klank, waarvan je de bezitsvorm wilt gebruiken. Meestal wordt de bezitsvorm gemaakt door een s toe te voegen aan een zelfstandig naamwoord, maar soms is hulp van een apostrof nodig. Zijn er kinderen in de klas waarvan de voor- of achternamen eindigen op een lange klank?

U schrijft op het bord de naam van een kind dat niet eindigt op een s-klank, bijvoorbeeld Siebe. Daarachter schrijft u iets (kenmerkends) van hem of haar op, bijvoorbeeld ogen. U voegt de bezittelijke s vast toe aan Siebe: Siebes ogen. Nu schrijft u de naam op van een kind dat wel eindigt op een s-klank (s, x, ce), bijvoorbeeld Agnes, en zet er iets van haar achter, bijvoorbeeld handen. Eigenlijk moet er achter Agnes de bezits-s geschreven worden, maar in plaats daarvan zetten we een hoge komma: Agnes' handen. Deze hoge komma laat dus de bezitsvorm s zien die je niet kunt horen. Zijn er nog meer kinderen in de klas waarvan de namen eindigen op een s-klank? Sommigen namen kunnen lastig zijn, bijvoorbeeld Joyce' boeken. Bij baby's gaat het om iets wat van een baby is, bijvoorbeeld zijn fles of kleertjes.

De hoge komma is hier nodig om de y uit te spreken als ie en niet als i. Baby's kan ook de meervoudsvorm zijn.

Kinderen die zelfstandig verder kunnen, maken oefening 1, 2 en 3 op het kopieerblad.

Verlengde instructie

U schrijft de bezitsvorm van de naam van een jongen en een meisje op en vraagt om passende zelfstandige naamwoorden hierbij te bedenken, bijvoorbeeld Otto's en Anna's. Na het eerste voorbeeld wijst u op de uitgang hoge komma s en legt u de betekenis van de s en de functie van de hoge komma uit. Bij de volgende voorbeelden vraagt u telkens naar de betekenis en de functie van de hoge komma s tot het gebruik ervan met voldoende inzicht wordt verwoord. Andere namen die u kunt gebruiken zijn: opa, oma, Leo.

Zo behandelt u ook de tweede groep bezitsvorm met alleen een hoge komma achter de s-klank. U schrijft de naam van een jongen en een meisje op dat eindigt op een s-klank, bijvoorbeeld Frits en Max. De kinderen bedenken passende zelfstandige naamwoorden bij deze namen. U wijst op de hoge komma en legt uit dat deze staat in plaats van de letter s die het bezit van iemand weergeeft. In de volgende voorbeelden verwoorden de kinderen de functie van de hoge komma achter de voor- of achternaam van een persoon: Alex, Smits.

Verwerking

Bij oefening 1 schrijven de kinderen de lange woordgroepen op in bezitsvorm. Zij doen dit door gebruik te maken van hoge komma s of alleen hoge komma achter de eigenaar. Bij oefening 2 verdelen ze de woorden in twee groepen: woorden met hoge komma s en woorden met alleen hoge komma achter de naam. Bij oefening 3 vullen de kinderen de bezitsvormen in de zin in van de personen uit oefening 1.

Reflectie

Weten de kinderen in de naam de betekenis van de s achter de hoge komma? Kennen ze de functie van die hoge komma in de uitgang? Kunnen ze het verschil uitleggen tussen het gebruik van de hoge komma met en zonder s? Wanneer gebruik je in een bezitsvorm de hoge komma niet en schrijf je de bezittelijke s vast aan het woord? Kennen ze de namen van de kinderen in de groep waarvan je de bezitsvorm schrijft met hoge komma s of alleen met hoge komma?

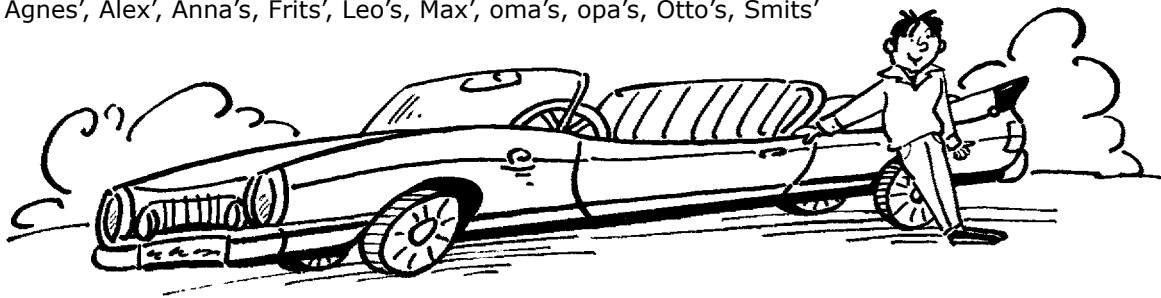
opa's

1 Schrijf de lange woordgroepen in twee woorden op.

het huis van opa	_____	de hoed van oma	_____
de auto van Leo	_____	de buren van Smits	_____
het boek van Frits	_____	de ogen van Agnes	_____
de zak van Max	_____	de fiets van Otto	_____
de jas van Anna	_____	de kleren van de baby	_____

2 Verdeel de woorden in twee groepen.

Agnes', Alex', Anna's, Frits', Leo's, Max', oma's, opa's, Otto's, Smits'

woorden met 's

_____

_____

_____

_____

_____

woorden met alleen hoge komma

_____

_____

_____

_____

_____

3 Vul de bezitsvorm in de zin in.

Kies uit de woorden van oefening 1.

Wij zijn _____ en _____ kleinkinderen. De melk in _____ flesje is warm.

In _____ zak stoppen we oude kleren. In het fietsenrek staat _____ fiets.

Kennen jullie _____ buren? Juf keek strak in _____ ogen.

Aan de kapstok hangt _____ jas. _____ auto is naar de garage.

Klaar?

Verdeel de voornamen van de kinderen uit je klas in drie groepen:

- bezitsvorm van namen met vaste s
- bezitsvorm van namen met 's
- bezitsvorm van namen met '.